A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (tizedik tanács)

2022. június 2.*

„Előzetes döntéshozatal – Jogszabályok közelítése – Védjegyek – 2008/95/EK irányelv – 5. cikk – A védjegyoltalom tartalma – A 6. cikk (2) bekezdése – A védjegyoltalom korlátai – A védjegyjogosult azon lehetőségének hiánya, hogy megtiltsa harmadik személy számára valamely helyi jelentőségű korábbi jog gazdasági tevékenység körében történő használatát – Feltételek – A »korábbi jog« fogalma – Kereskedelmi név – Későbbi védjegy olyan jogosultja, aki még régebbi joggal rendelkezik – Relevancia”

A C-112/21. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia legfelsőbb bírósága) a Bírósághoz 2021. február 25-én érkezett, 2021. február 19-i határozatával terjesztett elő

az **X BV**

és

a **Classic Coach Company vof**,

Y,

Z

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (tizedik tanács),

tagjai: I. Jarukaitis tanácselnök, M. Ilešič (előadó) és D. Gratsias bírák,

főtanácsnok: G. Pitruzzella,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– az X BV képviseletében F. I. van Dorsser advocaat,

* Az eljárás nyelve: holland.

– a Classic Coach Company vof, Y és Z képviseletében M. G. Jansen advocaat,

– a lengyel kormány képviseletében B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében kezdetben É. Gippini Fournier és P.-J. Loewenthal, később P.-J. Loewenthal, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2008. október 22-i 2008/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2008. L 299., 25. o.) 6. cikke (2) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet egyrészről az X BV, egy autóbuszos személyszállítással foglalkozó vállalkozás, másrészről a Classic Coach Company vof, egy másik autóbuszos személyszállítási vállalkozás (a továbbiakban: Classic Coach), valamint két természetes személy, Y és Z között, az X tulajdonában álló Benelux védjegy állítólagos megsértése tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

A nemzetközi jog

A Párizsi Uniós Egyezmény

3 Az ipari tulajdon oltalmára létesült, 1883. március 20-án Párizsban aláírt, legutóbb 1967. július 14-én Stockholmban felülvizsgált és 1979. szeptember 28-án módosított Párizsi Uniós Egyezmény *(Egyesült Nemzetek Szerződéseinek Tára*, 828. kötet, 11851. szám, 305. o.; a továbbiakban: Párizsi Uniós Egyezmény) (kihirdette: az 1970. évi 18. tvr.) 1. cikkének (2) bekezdése ekként rendelkezik:

„Az ipari tulajdon oltalmának tárgya a szabadalom, a használati minta, az ipari minta, a gyári vagy kereskedelmi védjegy, a szolgáltatási védjegy, a kereskedelmi név, a származási jelzés vagy eredetmegjelölés, valamint a védekezés a tisztességtelen verseny ellen.”

4 A Párizsi Uniós Egyezmény 8. cikke előírja:

„A kereskedelmi nevet az unió mindegyik országa oltalomban részesíti, bejelentés vagy lajstromozás kötelezettsége nélkül, akár része az valamely gyári vagy kereskedelmi védjegynek, akár nem.”

A TRIPS-megállapodás

5 A szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodás (a továbbiakban: TRIPS-megállapodás) az 1994. április 15-én Marrakechben aláírt és a többoldalú tárgyalások uruguayi fordulóján (1986–1994) elért megállapodásoknak a Közösség nevében a hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében történő megkötéséről szóló, 1994. december 22-i 94/800/EK tanácsi határozattal (HL 1994. L 336., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 21. kötet, 80. o.) jóváhagyott, a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) létrehozásáról szóló egyezmény 1C. mellékletét képezi.

6 A TRIPS-megállapodás „A kötelezettségek jellege és hatóköre” című 1. cikke (2) bekezdésében előírja:

„A jelen Megállapodás alkalmazásában a »szellemi tulajdon« alatt a II. rész 1–7. fejezetének tárgyát képező valamennyi szellemi tulajdoni kategória értendő.”

7 E megállapodás „Szellemi Tulajdoni Konvenciók” című 2. cikkének (1) bekezdése kimondja:

„A jelen Megállapodás II., III. és IV. részét illetően a tagoknak meg kell felelniük a [Párizsi Konvenció] 1–12. és 19. cikkeinek.”

8 Az említett megállapodás „Az oltalom hatálya” című 16. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A lajstromozott védjegy tulajdonosának kizárólagos jogában áll mindenkit megakadályozni abban, hogy engedélye nélkül a kereskedelemben azonos vagy hasonló megjelöléseket használjon olyan árukra vagy szolgáltatásokra, amelyek azonosak vagy hasonlóak azokhoz az árukhoz vagy szolgáltatásokhoz, amelyek vonatkozásában a védjegy oltalomban részesül, amennyiben az ilyen használat megtévesztésre alkalmas. Azonos jel azonos árukra vagy szolgáltatásokra történő használata esetén a megtévesztésre alkalmasságot vélelmezni kell. A fent említett jogok nem érintik a meglévő korábbi jogokat, és nem befolyásolják a Tagoknak azt a lehetőségét, hogy a használat alapján biztosítsanak jogokat.”

Az uniós jog

9 A 2008/95 irányelv (5) preambulumbekezdése pontosítja:

„Az irányelv nem fosztja meg a tagállamokat attól a jogtól, hogy továbbra is oltalomban részesítsék azokat a védjegyeket, amelyek oltalmát használat révén szerezték meg, e védjegyeket azonban csak a lajstromozás útján megszerzett védjegyekhez való viszonyuk tekintetében veszi figyelembe.”

10 Ezen irányelv „Hatály” című 1. cikke a következőket írja elő:

„Ezt az irányelvet minden olyan áruvédjegyre és szolgáltatási védjegyre alkalmazni kell, amely a tagállamok valamelyikében védjegyként, együttes védjegyként, hitelesítési jegyként vagy tanúsító védjegyként lajstromozás vagy védjegybejelentés, a Benelux Szellemi Tulajdonvédelmi Hivatalnál lajstromozás vagy védjegybejelentés, illetve a tagállamok bármelyikére kiterjedő hatályú nemzetközi lajstromozás tárgyát képezi.”

11 Az említett irányelvnek „Korábbi jogokkal való ütközéssel kapcsolatos további kizáró, illetve törlési okok” című 4. cikke a (4) bekezdésében a következőket mondja ki:

„Továbbá bármely tagállam előírhatja, hogy a megjelölés nem részesülhet védjegyoltalomban, illetve a védjegy törlésének van helye, ha a megjelölés

[…]

b) a védjegy lajstromozására irányuló bejelentés megtételének napját, illetve – elsőbbség igénylése esetén – az elsőbbség napját megelőzően valamely nem lajstromozott védjegyhez vagy a gazdasági tevékenység körében használt egyéb megjelöléshez fűződő olyan jogokat szereztek, amelyek alapján a jogosult megtilthatja a későbbi védjegy használatát;

c) használata a (2) bekezdésben és e bekezdés b) pontjában nem említett – különösen a következő – korábbi jogok alapján megtiltható:
   i. névhez fűződő jog;
   ii. képmáshoz fűződő jog;
   iii. szerzői jog;
   iv. iparjogvédelmi jog;

[…]”

12 Ugyanezen irányelvnek „A védjegyoltalom tartalma” című 5. cikke kimondja:

„A védjegyoltalom a jogosult számára kizárólagos jogokat biztosít. A kizárólagos jogok alapján a jogosult bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül gazdasági tevékenység körében használ

a) a védjeggyel azonos megjelölést olyan árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, amelyek azonosak a védjegy árujegyzékében szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal;

b) olyan megjelölést, amelyet a fogyasztók a védjeggyel összetéveszthetnek a megjelölés és a védjegy azonossága vagy hasonlósága, valamint az érintett áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt; az összetéveszthetőség magában foglalja azt az esetet is, ha a fogyasztók a megjelölést gondolati képzettársítás (asszociáció) útján kapcsolhatják a védjegyhez.

2. Bármely tagállam előírhatja továbbá, hogy a jogosult bárkivel szemben felléphet, aki hozzájárulása nélkül gazdasági tevékenység körében a védjeggyel azonos vagy ahhoz hasonló megjelölést használ az árujegyzékben szereplő árukhoz, illetve szolgáltatásokhoz nem hasonló árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, feltéve, hogy a védjegy a tagállamban jó hírnevet élvez, és a megjelölés alapos ok nélkül történő használata sértené vagy tisztességtelenül kihasználná a védjegy megkülönböztető képességét vagy jó hírnevét.

(3) Az (1) és a (2) bekezdésben szabályozott feltételek megvalósulása esetén tilos különösen

a) a megjelölés elhelyezése az árun vagy csomagolásán;

b) a megjelölést hordozó áru eladásra való felkínálása, forgalomba hozatala, valamint forgalomba hozatal céljából történő raktáron tartása, illetve szolgáltatás kínálása vagy annak nyújtása a megjelölés alatt;

c) a megjelölést hordozó áruk behozatala vagy kivitele;

d) a megjelölés használata az üzleti iratokon vagy a reklámozásban.

[…]

(5) Az (1)–(4) bekezdésekben foglaltak nem érintik a tagállamok olyan jogszabályi rendelkezéseit, amelyek alapján a jogosult felléphet az olyan megjelölés használata ellen, amelyet nem áruk vagy szolgáltatások megkülönböztetése céljából használnak, feltéve hogy az ilyen megjelölés alapos ok nélkül történő használata sértené vagy tisztességtelenül kihasználná a védjegy megkülönböztető képességét vagy jó hírnevét.”

13 A 2008/95 irányelvnek „A védjegyoltalom korlátai” című 6. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A védjegyoltalom alapján a jogosult nem tilthat el mást attól, hogy gazdasági tevékenység körében – az üzleti tisztesség követelményeivel összhangban – használja

a) saját nevét vagy címét;

[…]

(2) A védjegyoltalom alapján a jogosult nem tilthat el mást attól sem, hogy gazdasági tevékenység körében helyi jelentőségű korábbi jogát gyakorolja, ha e jogot az érintett tagállam jogszabályai elismerik, az adott terület határain belül.”

14 Ezen irányelv „Belenyugvás” című 9. cikke a következőket írja elő:

„(1) Ha a […] korábbi védjegy jogosultja a tagállamban öt egymást követő éven át eltűrte az abban a tagállamban lajstromozott későbbi védjegy használatát, noha tudomása volt e használatról, a továbbiakban korábbi védjegyére hivatkozva nem kérheti e későbbi védjegy törlését, továbbá nem léphet fel a későbbi védjegy használata ellen olyan áruk, illetve szolgáltatások tekintetében, amelyekkel kapcsolatban a későbbi védjegyet használták, kivéve, ha a későbbi védjegyet rosszhiszeműen jelentették be lajstromozásra.

(2) Bármely tagállam előírhatja, hogy az (1) bekezdést megfelelően alkalmazni kell a […] 4. cikk (4) bekezdésének b) vagy c) pontjában említett korábbi jog jogosultjára.

(3) Az (1) és a (2) bekezdésben említett esetekben a későbbi védjegy jogosultja akkor sem léphet fel a korábbi védjegy használatával, illetve jog gyakorlásával szemben, ha a későbbi védjegy használata a korábbi jog alapján már nem kifogásolható.”

15 A 2008/95 irányelvet 2019. január 15-i hatállyal hatályon kívül helyezte és felváltotta a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2015. december 16-i (EU) 2015/2436 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2015. L 336., 1. o.; helyesbítés: HL 2016. L 110., 5. o.). A 2008/95 irányelv 6. cikke (2) bekezdésének tartalma immár lényegében pusztán megfogalmazásbeli módosításokkal párosulva a 2015/2436 irányelv 14. cikkének (3) bekezdésében szerepel. Mindazonáltal az alapügy tényállásának időpontjára tekintettel a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a 2008/95 irányelv alapján kell megvizsgálni.

A Benelux Egyezmény

16 A szellemi tulajdonról (védjegyek és formatervezési minták) szóló, 2005. február 25-én Hágában a Belga Királyság, a Luxemburgi Nagyhercegség és a Holland Királyság által aláírt és 2006. szeptember 1-jén hatályba lépett Benelux Egyezmény (a továbbiakban: Benelux egyezmény) „Az oltalom terjedelme” című 2.20. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A védjegyoltalom a jogosult számára kizárólagos jogokat biztosít. A polgári jogi felelősségre vonatkozó általános jogi rendelkezések esetleges alkalmazásának sérelme nélkül a kizárólagos jog alapján a jogosult bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül használ

[…]

b) gazdasági tevékenysége körében olyan megjelölést, amelyet a fogyasztók a védjeggyel összetéveszthetnek a megjelölés és a védjegy azonossága vagy hasonlósága, valamint az érintett áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt; az összetéveszthetőség magában foglalja azt az esetet is, ha a fogyasztók a megjelölést gondolati képzettársítás (asszociáció) útján kapcsolhatják a korábbi védjegyhez.

[…]

d) olyan megjelölést, amelyet nem áruk vagy szolgáltatások megkülönböztetése céljából használnak, feltéve hogy az ilyen megjelölés alapos ok nélkül történő használata sértené vagy tisztességtelenül kihasználná a védjegy megkülönböztető képességét vagy jó hírnevét.”

17 A Benelux egyezmény „A kizárólagos jog korlátozása” című 2.23. cikke (2) bekezdésében a következőket mondja ki:

„A védjegyhez fűződő kizárólagos jog alapján nem lehet fellépni egy helyi jelentőségű korábbi jog védelmén alapuló hasonló megjelölés gazdasági tevékenység körében történő használatával szemben, ha e jogot valamely Benelux állam jogszabályai elismerik, az adott terület határain belül.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

18 Az 1968 és 1977 közötti időszakban két testvér egy „Reis en Touringcarbedrijf Amersfoort’s Bloei” néven működő, autóbuszos személyszállítást végző vállalkozást üzemeltető, Amersfoortban (Hollandia) székhellyel rendelkező közkereseti társaság tagja volt. 1971-ig nem menetrend szerinti autóbuszos személyszállítást az apjuk végzett, aki ugyanezen tevékenységet 1935 óta gyakorolta.

19 1975-ben e testvérek egyike (a továbbiakban: 1. testvér) megalapította X-et, amely 1975-től vagy 1978-tól két kereskedelmi nevet használt, amelyek közül az egyik részben az említett testvérek családi nevének felelt meg.

20 1977-ben, az 1. testvérnek az 1968-ban alapított társaságból való kilépését követően a másik testvér (a továbbiakban: 2. testvér) a házastársával mint társtulajdonossal – korlátolt felelősségű társaság formájában – folytatta tevékenységét, megőrizve ugyanakkor az 1968-ban alapított társaság nevével azonos elnevezést.

21 1991-ben a 2. testvér a házastársával együtt adózási okokból szintén közkereseti társaságot alapított. A 2. testvérhez és házastársához tartozó két társaság egymás mellett létezett, és mindkettő használt az autóbuszain olyan megjelölést, amely a 2. testvér nevének megfelelő elnevezést tartalmazott.

22 1995-ben, a 2. testvér halálát követően annak tevékenységét két fia, Y és Z folytatta, akik e célból létrehozták a szintén Hollandiában székhellyel rendelkező Classic Coachot. Néhány éve a Classic Coach autóbuszai egy megjelölést viselnek a hátuljukon, amely többek között a 2. testvér nevét tartalmazza, pontosabban a 2. testvér keresztnevének kezdőbetűjét, amelyet családneve követ.

23 Egyébiránt X egy 2008. január 15-én lajstromozott Benelux szóvédjegy jogosultja, többek között a védjegyekkel ellátható termékek és szolgáltatások nemzetközi osztályozására vonatkozó, felülvizsgált és módosított 1957. június 15-i Nizzai Megállapodás szerinti 39. osztályba tartozó szolgáltatások – ideértve az autóbuszos személyszállítást végző vállalkozások szolgáltatásait – tekintetében. E védjegy az 1. és a 2. testvér közös családnevének felel meg.

24 E körülmények között X keresetet nyújtott be a rechtbank Den Haaghoz (hágai bíróság, Hollandia), amelyben többek között azt kérte, hogy a bíróság kötelezze az alapeljárás alpereseit arra, hogy hagyjanak abba a Benelux szóvédjegyével és kereskedelmi neveivel kapcsolatos minden jogsértést.

25 X keresetét arra alapította, hogy a 2. testvér nevével megegyező megjelölés használatával az alapeljárás alperesei megsértették a Benelux egyezmény 2.20. cikke (1) bekezdésének b) és d) pontja értelmében vett védjegyhez fűződő jogait, valamint a Handelsnaamwet (a kereskedelmi névről szóló törvény) 5. cikke értelmében vett, kereskedelmi névhez fűződő jogait.

26 Az alapeljárás alperesei az állítólagos védjegybitorlást többek között a Benelux egyezmény 2.23. cikkének (2) bekezdésére való hivatkozással vitatták, amely lényegében átültette a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/104/EGK első tanácsi irányelv (HL 1989. L 40., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 92. o.) 6. cikkének (2) bekezdését, amely a 2008/95 irányelv 6. cikke (2) bekezdésének felel meg. Egyébiránt az alapeljárás alperesei a kereskedelmi név állítólagos megsértését többek között a belenyugvás elvére való hivatkozással vitatták.

27 2017. május 10-i ítéletével a rechtbank Den Haag (hágai bíróság) helyt adott X keresetének, de 2019. február 12-i ítéletével a Gerechtshof Den Haag (hágai fellebbviteli bíróság, Hollandia) hatályon kívül helyezte ezen ítéletet, és elutasította X keresetét.

28 Az X által ezen ítélettel szemben benyújtott felülvizsgálati kérelem tárgyában eljáró Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia legfelsőbb bírósága) kifejti, hogy kétségei vannak azon kérdést illetően, hogy a 2008/95 irányelv 6. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „korábbi jog” fennállása mikor fogadható el.

29 E tekintetben elképzelhető többek között, hogy valamely „korábbi jog” fennállásának elismeréséhez az szükséges, hogy e jog alapján az alkalmazandó nemzeti szabályozás értelmében megtiltható legyen a védjegy jogosult általi használata. E rendelkezés keletkezésének történetéből ugyanis az tűnik ki, hogy az eredeti javaslatban szereplő, e rendelkezés hatályát a helyi jelentőségű olyan korábbi jogokra kiterjesztő megfogalmazást, amelyekre a később lajstromozott védjeggyel szemben már nem lehet hivatkozni, végül nem fogadták el.

30 Ezenkívül az is elképzelhető, hogy valamely harmadik személy „korábbi joga” fennállásának elismeréséhez fontos tudni, hogy a védjegyjogosult rendelkezik-e a védjegyként lajstromozott megjelöléshez fűződő, az érintett tagállam jogszabályai által elismert még régebbi joggal, és igenlő válasz esetén e harmadik személy állítólagos „korábbi jogának” gyakorlása e még régebbi jog alapján megtiltható-e.

31 A jelen ügyben a Gerechtshof Den Haag (hágai fellebbviteli bíróság) úgy ítélte meg, hogy X, a Benelux védjegy jogosultja, a védjegyként lajstromozott megjelölés tekintetében a kereskedelmi névhez fűződő még régebbi jogokkal rendelkezik, mint az alapeljárás alperesei. E bíróság álláspontja szerint ugyanakkor X a belenyugvás miatt elveszítette azon jogát, hogy a kereskedelmi névhez fűződő e korábbi jogok alapján megtiltsa az alapeljárás alperesei számára a 2. testvér nevének megfelelő kereskedelmi név használatát. Így X olyan helyzetben van, amelyben a kereskedelmi névhez fűződő e még régebbi jogok alapján nem tilthatja meg e kereskedelmi névnek az alapeljárás alperesei általi használatát.

32 Az említett bíróság ezen értékelése ellen irányuló felülvizsgálati kérelem megalapozottságának értékelése a 2008/95 irányelv 6. cikkének (2) bekezdésében szereplő „korábbi jog” fogalmának hatályától függ. E tekintetben a Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia legfelsőbb bírósága) pontosítja, hogy abból az előfeltevésből kell kiindulni, amely szerint az alapügyben szóban forgó valamennyi kereskedelmi név Hollandiában az e 6. cikk (2) bekezdése értelmében vett elismert jognak minősül.

33 E körülmények között a Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia legfelsőbb bírósága) úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

„1) Annak megállapításához, hogy harmadik személynek fennáll-e a 2008/95/EK irányelv 6. cikkének (2) bekezdése értelmében vett »korábbi joga«,
   a) elegendő, ha e harmadik személy a védjegy bejelentése előtt gazdasági tevékenység körében az érintett tagállam jogszabályai által elismert jogot gyakorolt, vagy
   b) szükséges, hogy a releváns nemzeti jogszabályok szerint e harmadik személy e korábbi jog alapján megtilthassa a védjegynek a jogosult általi használatát?

2) Az első kérdésre adandó válasz szempontjából jelentőséggel bír az is, hogy a védjegyjogosult rendelkezik-e a védjegyként lajstromozott megjelöléshez fűződő, még régebbi (az érintett tagállam jogszabályai által elismert) joggal, és ha igen, akkor jelentőséggel bír az, hogy a védjegyjogosult e még régebbi, elismert jog alapján megtilthatja-e az állítólagos »korábbi jog« harmadik személy általi gyakorlását?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

34 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2008/95 irányelv 6. cikkének (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az e rendelkezés értelmében vett „korábbi jog” fennállásának megállapításához szükséges, hogy e jog jogosultja megtilthassa a későbbi védjegy jogosult általi használatát.

35 Amint az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, az alapeljárás több, a nemzeti jog által elismert azonos vagy hasonló kereskedelmi név ütközésére vonatkozik, amelyek közül az egyiket később a jogosult védjegyként lajstromoztatta. Mindemellett az e határozatban foglalt megállapítások szerint a belenyugvás miatt a lajstromozott védjegy jogosultja az alkalmazandó nemzeti jog alapján az általa használt régebbi kereskedelmi név alapján már nem léphet fel a harmadik személy által használt azonos vagy hasonló kereskedelmi név használatával szemben.

36 Ebben az összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy a 2008/95 irányelv 6. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „korábbi jog” fogalmát a nemzetközi jogi jogszabályokban szereplő megfelelő fogalmakra tekintettel oly módon kell értelmezni, hogy az továbbra is összeegyeztethető legyen e jogszabályokkal, figyelembe véve azon szövegkörnyezetet is, amelybe e fogalmak illeszkednek, valamint a szellemi tulajdonra vonatkozó egyezmények vonatkozó rendelkezései által követett célt (lásd analógia útján: 2020. április 2-i Stim és SAMI ítélet, C-753/18, EU:C:2020:268, 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

37 A Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy a TRIPS-megállapodás 1. cikke (2) bekezdésének értelmében a kereskedelmi név a „szellemi tulajdon” fogalma alá tartozó jog. E megállapodás 2. cikkének (1) bekezdéséből továbbá az következik, hogy e megállapodás kifejezetten magában foglalja a kereskedelmi nevek oltalmát, amelyről a Párizsi Uniós Egyezmény 8. cikke külön rendelkezik. A kereskedelmi nevek oltalmának kötelezettségét tehát a TRIPS-megállapodás írja elő a WTO tagjai számára (2004. november 16-i Anheuser-Busch ítélet, C-245/02, EU:C:2004:717, 91. pont).

38 Ezenkívül a TRIPS-megállapodás 16. cikke (1) bekezdésének utolsó mondata értelmében e jognak korábbi meglévő jognak kell lennie, mivel a „meglévő” szó azt jelenti, hogy az érintett jognak a TRIPS-megállapodás időbeli hatálya alá kell tartoznia, valamint hogy e jognak akkor is oltalom alatt kell állnia, amikor a jogosult hivatkozik rá azon védjegy jogosultjának igényével szemben, amelyikkel ezt a jogot összeütközőnek tartják (lásd ebben az értelemben: 2004. november 16-i Anheuser-Busch ítélet, C-245/02, EU:C:2004:717, 94. pont).

39 Ráadásul, még ha a Párizsi Uniós Egyezmény 8. cikke értelmében a kereskedelmi név oltalmát úgy is kell biztosítani, hogy az nem függhet semmiféle bejegyzési feltételtől, sem a TRIPS-megállapodás 16. cikkének (1) bekezdése, sem a Párizsi Uniós Egyezmény 8. cikke főszabály szerint nem képezi akadályát annak, hogy a kereskedelmi név meglétét a nemzeti jog alapján a minimális használatra vagy annak minimális ismeretére vonatkozó feltételektől tegyék függővé (lásd ebben az értelemben: 2004. november 16-i Anheuser-Busch ítélet, C-245/02, EU:C:2004:717, 96. és 97. pont).

40 Az időbeli elsőbbség fogalmát illetően, ez azt jelenti, hogy az érintett jog alapjának időben meg kell előznie azon védjegy lajstromozását, amellyel összeütközőnek tartják. Ugyanis a korábbi kizárólagos jogosultság elsőbbsége elvének kifejeződéséről van szó, amely elv a védjegyek jogának és nagyobb általánosságban az ipari tulajdonjog egészének egyik alapját képezi (lásd ebben az értelemben: 2004. november 16-i Anheuser-Busch ítélet, C-245/02, EU:C:2004:717, 98. pont).

41 Egyébiránt a 2008/95 irányelv 4. cikke (4) bekezdésének c) pontja értelmében a „korábbi jog” fogalma többek között iparjogvédelmi jogot jelent, amely csak egyfajta szellemitulajdon-jog. Márpedig a Párizsi Uniós Egyezmény 1. cikkének (2) bekezdéséből kitűnik, hogy a kereskedelmi név iparitulajdon-jogot képez.

42 Ebben az összefüggésben, noha a 2008/95 irányelv 4. cikke (4) bekezdésének c) pontja elsősorban a 2008/95 irányelv 6. cikkének (2) bekezdésében említettektől eltérő célokat szolgál, vagyis annak lehetővé tételét, hogy valamely korábbi jog jogosultja felléphessen valamely védjegy lajstromozásával szemben, vagy kérelmezze a lajstromozott védjegy törlését, az e két rendelkezésben használt „korábbi jog” fogalmának a jelen esetben azonos jelentéssel kell rendelkeznie, amennyiben az uniós jogalkotó nem nyilvánította ki az ettől eltérő szándékát (lásd analógia útján: 2011. október 4-i Football Association Premier League és társai ítélet, C-403/08 és C-429/08, EU:C:2011:631, 188. pont).

43 Következésképpen a kereskedelmi név a 2008/95 irányelv 6. cikke (2) bekezdésének alkalmazása szempontjából korábbi jognak minősülhet.

44 A 2008/95 irányelv 6. cikke (2) bekezdése alkalmazásának feltételeit illetően elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy a jelentésének és hatályának meghatározása érdekében a tagállami jogokra kifejezett utalást nem tartalmazó uniós jogi rendelkezést az egész Európai Unióban általában önállóan és egységesen kell értelmezni, a tagállamokban alkalmazott minősítésektől függetlenül, figyelembe véve a szóban forgó rendelkezés kifejezéseit, összefüggéseit, és azon szabályozás célját, amelynek az részét képezi (lásd ebben az értelemben: 2021. november 30-i LR Ģenerālprokuratūra ítélet, C-3/20, EU:C:2021:969, 79. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

45 E tekintetben, ami a 2008/95 irányelv 6. cikke (2) bekezdésének szövegét illeti, meg kell jegyezni, hogy azokon feltételeken kívül, amelyek először is az ilyen jog gazdasági tevékenység körében történő használatára, másodszor e jog korábbi jellegére, harmadszor e jog helyi jelentőségére, negyedszer pedig az említett jognak az érintett tagállam joga által történő elismerésére vonatkoznak, e rendelkezés egyáltalán nem írja elő, hogy ahhoz, hogy ugyanezen jogot egy későbbi védjegy jogosultjával szemben érvényesíthesse, a harmadik személynek meg kell tudnia tiltani e védjegy használatát.

46 Ezen értelmezést megerősíti mind az a szövegkörnyezet, amelybe e rendelkezés illeszkedik, mind a 2008/95 irányelv általános rendszere. Ezen irányelv 4. cikke (4) bekezdésének b) és c) pontja értelmében ugyanis bármely tagállam előírhatja, hogy a megjelölés nem részesülhet védjegyoltalomban, illetve a védjegy törlésének van helye, többek között, egyrészt, ha a védjegy lajstromozására irányuló bejelentés megtételének napját, illetve – elsőbbség igénylése esetén – az elsőbbség napját megelőzően valamely, a gazdasági tevékenység körében használt egyéb megjelöléshez fűződő jogokat szereztek, és e megjelölés alapján a jogosult megtilthatja a későbbi védjegy használatát, valamint, másrészt, ha a megjelölés használata olyan korábbi jogok alapján megtiltható, mint amilyen az iparjogvédelmi jog.

47 Márpedig a többek között a 2008/95 irányelv 4. cikke (4) bekezdésének b) és c) pontjában előírt, a korábbi jogokkal való ütközéssel kapcsolatos kizáró, illetve törlési okoktól eltérően, amelyek a védjegy lajstromozásának megakadályozására vagy a védjegy törlésének elrendelésére irányulnak, ezen irányelv 6. cikkének (2) bekezdése csupán a lajstromozott védjegy által biztosított, az említett irányelv 5. cikkében előírt jogok korlátozását írja elő.

48 Ezenkívül a 2008/95 irányelv 6. cikkének (2) bekezdése értelmében vett korábbi jogoknak kizárólag helyi jelentőségűeknek kell lenniük, ami azt jelenti, hogy földrajzi szempontból nem terjedhetnek ki olyan nagy területre, mint a lajstromozott védjegyek, mivel azok rendszerint annak a területnek az egészére vonatkoznak, amelyre a védjegyet lajstromozták.

49 Az ilyen megközelítés, amely szerint a lajstromozott védjegy által biztosított jogok korlátozása a védjegy lajstromozásának megakadályozásához vagy a védjegy törléséhez megkövetelt feltételeknél rugalmasabb feltételekhez van kötve, megfelel a 2008/95 irányelv által követett céloknak is, amelyek általános jelleggel arra irányulnak, hogy egyensúlyba hozzák a védjegyjogosultnak a védjegy alapvető funkciójának a biztosításában fennálló érdekét, valamint a többi gazdasági szereplő azon érdekét, hogy olyan megjelölések álljanak rendelkezésükre, amelyek alkalmasak áruik és szolgáltatásaik jelölésére (lásd ebben az értelemben: 2011. szeptember 22-i Budějovický Budvar ítélet, C-482/09, EU:C:2011:605, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

50 Az említett értelmezés nem kérdőjelezhető meg e rendelkezés keletkezése alapján, még akkor sem, ha valamely uniós jogi rendelkezés értelmezése szempontjából annak keletkezése relevánsnak bizonyulhat (lásd ebben az értelemben: 2022. január 13-i Németország és társai kontra Bizottság ítélet, C-177/19 P-C-179/19 P, EU:C:2022:10, 82. pont). A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a 89/104 irányelv elfogadásakor – amelyet ezt követően a 2008/95 irányelv kodifikált – a jelenlegi 6. cikk (2) bekezdésének az Európai Unió Tanácsához delegált olasz küldöttség által javasolt szövegét nem fogadták el teljes egészében. E küldöttség javaslata szerint a védjegyoltalom korlátozása akkor is érvényesülne, „ha e [korábbi] jogra már nem lehet hivatkozni a később lajstromozott védjeggyel szemben.”

51 Mindazonáltal ebből nem lehet arra következtetni, hogy az uniós jogalkotó a 2008/95 irányelv 6. cikke (2) bekezdésének hatályát kizárólag azon korábbi jogokra kívánta korlátozni, amelyek alapján a jogosult megtilthatja a későbbi védjegy használatát. Az ilyen feltétel ugyanis megfosztaná e rendelkezést hatékony érvényesülésétől, mivel az említett rendelkezés alkalmazási feltételeit az ezen irányelv 4. cikke (4) bekezdésének b) és c) pontjában előírt további kizáró, illetve törlési okok alkalmazási feltételeihez hasonlítaná.

52 Következésképpen a 2008/95 irányelv 6. cikkének (2) bekezdése értelmében ahhoz, hogy a későbbi védjegy jogosultjával szemben hivatkozni lehessen rá, főszabály szerint elegendő, ha a korábbi helyi jelentőségű jogot, például kereskedelmi nevet, az érintett tagállam joga elismeri, és azt gazdasági tevékenység körében használják.

53 Az olyan nemzeti szabályozás, amelynek értelmében azt követelik meg, hogy a korábbi jog a jogosult számára biztosítsa a későbbi lajstromozott védjegy helyi használatának megtiltására vonatkozó jogot, meghaladja a 2008/95 irányelv 6. cikkében előírt követelményeket, mivel e rendelkezés ezen irányelv 5. és 7. cikkével együtt a védjegyoltalmi jogra vonatkozó szabályok teljes harmonizációjáról rendelkezik, és meghatározza a védjegyjogosultakat az Unión belül megillető jogosultságokat (lásd ebben az értelemben: 2011. szeptember 22-i Budějovický Budvar ítélet, C-482/09, EU:C:2011:605, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

54 Arra is emlékeztetni kell, hogy az azonos árukat jelölő két azonos megjelölés hosszú ideje tartó egyidejű, jóhiszemű használata nem sérti vagy sértheti a védjegy azon alapvető funkcióját, hogy biztosítsa a fogyasztók számára az áruk vagy szolgáltatások származását. Mindazonáltal e megjelölések jövőbeli bármiféle tisztességtelen használata esetén ilyen helyzetet adott esetben vizsgálni lehet a tisztességtelen versenyre vonatkozó szabályok fényében (lásd analógia útján: 2011. szeptember 22-i Budějovický Budvar ítélet, C-482/09, EU:C:2011:605, 82. és 83. pont).

55 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2008/95 irányelv 6. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezés értelmében vett „korábbi jog” fennállásának megállapításához nem szükséges, hogy e jog jogosultja megtilthassa a későbbi védjegy jogosult általi használatát.

A második kérdésről

56 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2008/95 irányelv 6. cikkének (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az e rendelkezés értelmében vett korábbi jog harmadik személy számára elismerhető olyan helyzetben, amikor a későbbi védjegy jogosultja a védjegyként lajstromozott megjelöléshez fűződő, az érintett tagállam joga által elismert még régebbi joggal rendelkezik, és hogy az, hogy adott esetben az érintett tagállam joga értelmében a védjegy és a még régebbi jog jogosultja az utóbbi jog alapján már nem tilthatja meg a harmadik személynek a későbbi jogának használatát, befolyásolja-e az említett rendelkezés értelmében vett „korábbi jog” fennállását.

57 Elöljáróban meg kell jegyezni, hogy a 2008/95 irányelv főszabály szerint nem az ezen irányelv 6. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „korábbi jogoknak” minősíthető különböző jogok közötti kapcsolatot szabályozza, hanem az e jogok és a lajstromozással megszerzett védjegyek közötti kapcsolatot.

58 Egyrészt ugyanis a 2008/95 irányelvet, annak 1. cikke értelmében, lényegében azon védjegyekre kell alkalmazni, amelyek lajstromozás vagy védjegybejelentés tárgyát képezték.

59 Másrészt ezen irányelv 4. cikke (4) bekezdésének b) és c) pontja, valamint 6. cikkének (2) bekezdése a lajstromozott védjegyek vagy a védjegybejelentések korábbi jogokkal való ütközését szabályozza.

60 E megállapítást megerősíti mind a 2008/95 irányelv (5) preambulumbekezdésének szövege, amely a használat révén megszerzett védjegyeknek a lajstromozás útján megszerzett védjegyekhez való viszonyára vonatkozik, mind ezen irányelv 9. cikke (3) bekezdésének szövege, amelyből kitűnik, hogy a belenyugvást illetően e cikk csak a korábbi jogoknak a későbbi védjegyekkel való kapcsolatára vonatkozik.

61 Következésképpen a 2008/95 irányelv 6. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „korábbi jogoknak” minősíthető különböző jogok közötti kapcsolatot elsősorban az érintett tagállam belső joga szabályozza.

62 Ennélfogva az említett irányelv 6. cikke (2) bekezdésének alkalmazása szempontjából az a fontos, hogy a harmadik személy által hivatkozott jogot az érintett tagállam joga elismerje, és hogy e jog még mindig védelemben részesüljön abban az időpontban, amikor a jogosult arra hivatkozik annak érdekében, hogy fellépjen azon védjegy jogosultjának követelésével szemben, amellyel az ütközőnek minősül, amint az a jelen ítélet 38. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatból kitűnik.

63 Ebben az összefüggésben az a tény, hogy a későbbi védjegy jogosultja a védjegyként lajstromozott megjelöléshez fűződő, az érintett tagállam joga által elismert, még régebbi joggal rendelkezik, befolyásolhatja az e rendelkezés értelmében vett „korábbi jog” fennállását, amennyiben e még

régebbi jog alapján a védjegyjogosult ténylegesen felléphet valamely korábbi jog érvényesítése ellen, vagy korlátozhatja azt, amit a jelen esetben az alkalmazandó nemzeti joga alapján a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

64 Ugyanis olyan helyzetben, amikor egy harmadik személy által hivatkozott jog már nem részesül védelemben az érintett tagállam joga alapján, nem tekinthető úgy, hogy e jog az említett tagállami jog által elismert, a 2008/95 irányelv 6. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „korábbi jognak” minősül.

65 Ilyen körülmények között a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2008/95 irányelv 6. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezés értelmében vett korábbi jog harmadik személy számára elismerhető olyan helyzetben, amikor a későbbi védjegy jogosultja a védjegyként lajstromozott megjelöléshez fűződő, az érintett tagállam joga által elismert még régebbi joggal rendelkezik, amennyiben e tagállami jog alapján a védjegy és a még régebbi jog jogosultja a még régebbi joga alapján már nem tilthatja meg a harmadik személynek a későbbi jogának használatát.

A költségekről

66 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (tizedik tanács) a következőképpen határozott:

1) A védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2008. október 22-i 2008/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 6. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezés értelmében vett „korábbi jog” fennállásának megállapításához nem szükséges, hogy e jog jogosultja megtilthassa a későbbi védjegy jogosult általi használatát.

2) A 2008/95 irányelv 6. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezés értelmében vett korábbi jog harmadik személy számára elismerhető olyan helyzetben, amikor a későbbi védjegy jogosultja a védjegyként lajstromozott megjelöléshez fűződő, az érintett tagállam joga által elismert még régebbi joggal rendelkezik, amennyiben e tagállami jog alapján a védjegy és a még régebbi jog jogosultja a még régebbi joga alapján már nem tilthatja meg a harmadik személynek a későbbi jogának használatát.

Aláírások